

Plan učešća interesnih grupa

STAMBENE ZGRADE U ŠAPCU – PROJEKAT ENERGETSKE EFIKASNOSTI

Maj, 2019

Plan učešća interesnih grupa

STAMBENE ZGRADE U ŠAPCU – PROJEKAT ENERGETSKE EFIKASNOSTI

Maj, 2019

Javni dokument

Kontakt

Osoba odgovorna za aktivnosti koje se tiču sprovođenja Plana za učešće interesnih grupa:

Javno komunalno preduzeće „Toplana-Šabac”, šabačka kompanija za daljinsko grejanje

Slobodan Jerotić, generalni direktor

Adresa: Đure Jakšića 1, Šabac, Srbija

Broj telefona: +381(0)15342975

Imejl - slobodan.jerotic@sabac.org

Sadržaj

1. UVOD.....	4
1.1. Pozadina	4
1.2. Cilj plana	4
1.3. Šta plan obuhvata	5
2. POZADINA PROJEKTA	6
3. KONSULTACIJE I OBJAVLJIVANJE INFORMACIJA.....	8
3.1. Uslovi predviđeni nacionalnim zakonodavstvom.....	8
3.2. EBRD Uslovi za realizaciju	9
3.3. Razlike između nacionalnih i EBRD uslova	10
4. POSTOJEĆI PROGRAMI UKLJUČIVANJA INTERESNIH GRUPA I ZAJEDNICE	11
4.1. Postojeći programi preduzeća Toplana-Šabac	11
4.2. Planirano dodatno uključivanje interesnih grupa.....	12
5. PREPOZNAVANJE INTERESNIH GRUPA	13
5.1. Ranjive grupe	14
6. PROGRAM UKLJUČIVANJA INTERESNIH GRUPA	15
6.1. Objavljivanje podataka	15
6.2. Program uključivanja interesnih grupa.....	15
7. MEHANIZAM IZVEŠTAVANJA I ŽALBENA PROCEDURA.....	19
7.1. Mehanizam kontrole, izveštavanja i povratnih informacija.....	19
7.2. Žalbena procedura	19
7.3. Rešenje žalbe.....	19
7.4. Uloge i odgovornost.....	20
DODATAK I – Žalbena procedura i formular za žalbe.....	21
DODATAK II – Spisak zgrada	23

1. UVOD

1.1. Pozadina

Ovaj dokument predstavlja Plan za uključivanje interesnih grupa (PUIG) u Projekat uvođenja mera energetske efikasnosti u stambene zgrade u Šapcu u Srbiji. Ovaj dokument identifikuje interesne grupe i definiše komunikacione kanale i planove koji se tiču mera energetske efikasnosti koje će se sprovesti u Šapcu u Srbiji.

PUIG daje prikaz nacionalnog zakonodavstva, Uslova za realizaciju 10 Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD): Objavljivanje informacija i uključivanje interesnih grupa, direktiva Evropske unije (EU) i najbolje svetske prakse koja se tiče objavljivanja informacija. Plan takođe definiše opšti pristup uključivanju interesnih grupa i javnim konsultacijama.

PUIG je živ dokument koji će se tokom sprovođenja projekta periodično revidirati. Plan će se po potrebi ažurirati, u skladu sa novim ili izmenjenim aktivnostima, izmenama u dizajnu projekta, ili u slučaju prepoznavanja novih interesnih grupa.

1.2. Cilj plana

Ovaj Plan uključivanja interesnih grupa (PUIG) je javni dokument kojim se definišu obaveze tela koja ga sprovode, a koje se tiču uključivanja interesnih grupa, konsultacija i objavljivanja informacija povodom predložene investicije EBRD za uvođenje mera energetske efikasnosti.

Javno komunalno preduzeće „Toplana-Šabac”, šabačka kompanija za daljinsko grejanje (Toplana) jeste glavno telo koje sprovodi projekat i koje je odgovorno za upravljanje grejnim sistemom i za uvođenje mera za unapređenje energetske efikasnosti. Javnost će imati mogućnost da pogleda i proceni ovaj plan u sedištu toplane u Šapcu, kao i na [vebsajtu Toplane](https://toplanasabac.rs/)¹.

Cilj ovog plana jeste da definiše na koji način će interesne grupe biti uključene u Projekat, i kako će se dugoročno održavati veza između Projekta za unapređenje energetske efikasnosti u šabačkim stambenim zgradama i lokalne zajednice. Ovaj plan takođe ima za cilj unapređenje i pospešivanje blagovremenog donošenja odluka koje se tiču ljudi pogođenih projektom i drugih interesnih grupa, kao i omogućavanje ovim grupama da iznesu svoje mišljenje o projektu.

Plan ukratko opisuje do sada organizovane konsultacije i definiše aktivnosti koje će biti sprovedene u okviru projekta kako bi se interesne grupe informisale o prirodi i mogućim posledicama mera za unapređenje energetske efikasnosti.

Plan sadrži tabelu interesnih grupa u kojoj su identifikovane interesne grupe i prikazani najprikladniji kanali komunikacije, strategije, uslovi za objavljivanje informacija i žalbene procedure koje će biti primenjene. Ukoliko postoje interesne grupe koje nisu uključene ovim planom, one mogu stupiti u kontakt sa odgovornim telom putem gore navedenih kontakt informacija, kako bi se informisale o projektu i bile uvrštene u program uključivanja interesnih grupa obuhvaćen ovim PUIG-om.

¹ <https://toplanasabac.rs/>

Specifični ciljevi plana su sledeći:

- Definisanje područja uticaja projekta;
- Identifikovanje, mapiranje i procena pogođenih i drugih interesnih grupa i procena uticaja projekta na ove grupe, ili njihovog mogućeg interesovanja za učešće u projektu;
- Analiza interesnih grupa koja se sprovodi u cilju boljeg razumevanja grupa pogođenih projektom, i kako bi se pripremile odgovarajući metode i alati za njihovo uključivanje u projekat;
- Izrada Akcionog plana konsultacija koji će omogućiti svrsishodan doprinos interesnih grupa projektu;
- Omogućavanje interesnim grupama da blagovremeno pristupe informacijama o projektnim aktivnostima;
- Objavljivanje informacija interesnim grupama na razumljiv način, i obezbeđivanje lakog pristupa mestu na kom se održavaju konsultacije svima koji žele da im prisustvuju;
- Obavezno identifikovanje ranjivih grupa i konsultacije sa njima;
- Uspostavljanje jasnih mehanizama za odgovaranje na pitanja, pritužbe i žalbe interesnih grupa; i
- Dokumentovanje zvaničnih konsultacija i objavljivanja informacija, definisanje sistema za praćenje aktivnosti i izveštavanje o aktivnostima dostupnog interesnim grupama.

1.3. Šta plan obuhvata

Ovaj Plan uključivanja interesnih grupa obuhvata aktivnosti preduzeća Toplana-Šabac u Projektu za unapređenje energetske efikasnosti u šabačkim stambenim zgradama, uključujući aktivnosti izvođača radova. Plan sadrži sledeće odeljke:

- Odeljak 2 – Pozadina projekta
- Odeljak 3 – Konsultacije i objavljivanje informacija
- Odeljak 4 – Postojeći programi za uključivanje interesnih strana i podizanja svesti lokalne zajednice
- Odeljak 5 – Prepoznavanje interesnih grupa
- Odeljak 6 – Program uključivanja interesnih grupa
- Odeljak 7 – Izveštavanje i žalbena procedura

2. POZADINA PROJEKTA

Preduzeće za daljinsko grejanje („Toplana-Šabac”) iz Šapca obratilo se Evropskoj banci za obnovu i razvoj (EBRD ili „Banka”) sa zahtevom za finansiranje programa za unapređenje energetske efikasnosti u gradu. Ovaj program ima za cilj sprovođenje mera energetske efikasnosti u 40 stambenih zgrada (stanovi u privatnom vlasništvu), uključujući toplotnu izolaciju i postavljanje termostatskih ventila i uređaja za merenje potrošnje.

Toplana je provizorno odabrala 40 stambenih zgrada, pri čemu je urađeno nekoliko preliminarnih tehničkih studija, i za svaku zgradu je izrađen radni plan. Izabrane su zgrade sa većim brojem stambenih jedinica u naselju Benske bare. Sve zgrade sagrađene su po sličnim projektima i priključene su na gradski sistem centralnog grejanja.

„Toplana-Šabac”, javno komunalno preduzeće za proizvodnju i distribuciju toplotne energije u vlasništvu grada, je jedino preduzeće koje gradu Šapcu obezbeđuje centralno grejanje (CG). Sistem centralnog grejanja u Šapcu jedan je od najnaprednijih grejnih sistema u Srbiji i jedan od prvih koji su sa normiranih prešli na tarife zasnovane na potrošnji.

Projekat predviđa sprovođenje niza mera za unapređenje energetske efikasnosti u oko 40 izabranih višespratnih stambenih zgrada u naselju Benske bare koje se nalazi u centru Šapca. Sve izabrane zgrade su priključene na sistem centralnog grejanja.

Predložene mere za energetske efikasnost (EE) obuhvataju dve grupe aktivnosti:

- Toplotna izolacija zgrada oblaganjem spoljnih zidova;
- Kontrola grejnih sistema u stambenim jedinicama koja uključuje ugradnju termostatskih ventila u radijatore i postavljanje merača potrošnje toplotne energije u svaku stambenu jedinicu:

Slika 1 – Primer termostatskog ventila za radijator

Slika 2 – Primer uređaja za merenje potrošnje

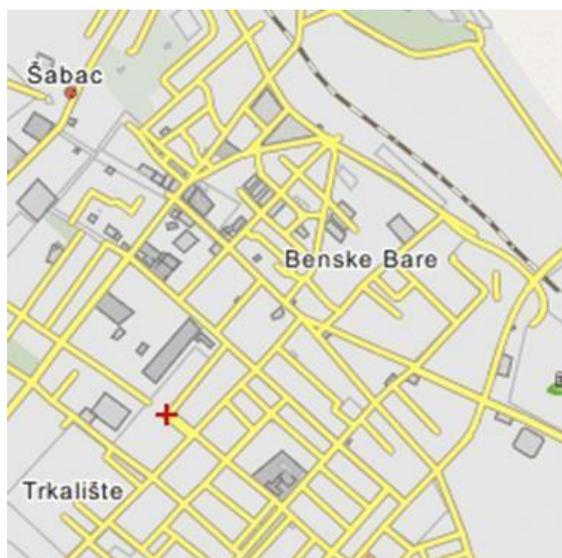
Smešten na desnoj obali reke Save u zapadnoj Srbiji, Šabac je ekonomski i kulturni centar Mačve i Podrinja.

Spisak zgrada u kojima će se sprovesti mere unapređenja energetske efikasnosti u okviru ovog projekta nalazi se u Dodatku II. Sve zgrade nalaze se u naselju Benske bare:

Slika 3 Satelitski prikaz, Benske bare, Šabac

Slika 4 Mapa saobraćajnica u Benskim barama, Šabac

Naselje Benske bare sagrađeno je u skladu sa urbanističkim planom iz 1964, radom beogradskih arhitekata Uglješe Bogunovića i Slobodana Janjića. Pre izgradnje naselja najveći deo ove oblasti bio je pod vodom, močvarno tle koje je plavila obližnja reka Sava. Naselje sada zauzima površinu od skoro 20 hektara (19,6 ha).

Spisak zgrada obuhvaćenih ovim projektom može se naći u Dodatku II. Postoji mogućnost uključivanja drugih stambenih zgrada, ukoliko za to budu dostupna odgovarajuća finansijska sredstva.

3. KONSULTACIJE I OBJAVLJIVANJE INFORMACIJA

3.1. Uslovi predviđeni nacionalnim zakonodavstvom

Nivo uključivanja interesnih grupa i pristup informacijama koji se tiče aktivnosti preduzeća Toplana-Šabac u Srbiji je regulisan propisima o planiranju, izgradnji i zaštiti životne sredine. Najvažniji zakoni Republike Srbije, kojima se reguliše uključivanje interesnih grupa i koji se tiču projekta su sledeći:

- **Ustav Republike Srbije**² predstavlja široku platformu za učešće javnosti i pristup informacijama. Takođe daje javnosti pravo da podnosi zahteve, peticije i predloge. Član 74 kaže da svako ima pravo na zdravu životnu sredinu i blagovremeno i potpuno obaveštavanje o njenom stanju.
- **Zakon o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja**³ reguliše prava građana koja se tiču pristupa informacijama u posedu javnih institucija, i na raspolaganju javnim institucijama, definiše principe i izuzetke u ostvarivanju ovih prava, kao i procedure za pristup ovim informacijama i njihovu zaštitu.
- **Zakon o zaštitniku građana**⁴ uspostavlja nezavisno državno telo koje štiti ljudska i manjinska prava i slobode građana (domaćih i stranih fizičkih i pravnih lica) i kontroliše rad svih administrativnih vladinih tela.
- **Zakon o upravljanju otpadom**⁵ propisuje da izdavanje dozvola za upravljanje otpadom mora biti javni podatak, tj. da svaki podnet zahtev za upravljanje otpadom i njemu pripadajuća dokumentacija moraju biti objavljeni javnosti i dostupni za komentare.

Objavljivanje informacija i organizovanje javnih rasprava u srpskom zakonodavstvu regulisano je procesom izrade i usvajanja prostornih i urbanističkih planova za gradove, opštine, naselja, kao i procedurom za procenu uticaja na životnu sredinu.

Zakoni kojima se regulišu ova pitanja su sledeći:

- **Zakon o planiranju i izgradnji**⁶
- **Zakon o potvrdi (Arhuske)⁷ konvencije o dostupnosti informacija, učešću javnosti u odlučivanju i dostupnosti pravosuđa u pitanjima koja se tiču životne sredine**⁸. Osnovni principi ove Konvencije podržani su drugim zakonima i zakonskim podaktima Republike Srbije, uključujući Zakon o zaštiti životne sredine⁹, Zakon o proceni uticaja na životnu sredinu¹⁰, Zakon o strateškoj proceni uticaja na životnu

² Službeni glasnik RS 98/06

³ Službeni glasnik RS 120/04, 54/07, 104/09 i 36/10

⁴ Službeni glasnik RS 79/05 i 54/07

⁵ Službeni glasnik RS 36/09, 88/10 i 14/16

⁶ Službeni glasnik RS 72/09, 81/09, 64/10 – Odluka Ustavnog suda 24/11, 121/12, 42/13 – OUS, 50/13 – OUS, 54/13 – Rešenje Ustavnog suda, 98/13 – OUS, 132/14, 145/14

⁷ Konvencija o dostupnosti informacija, učešću javnosti u odlučivanju i dostupnosti pravosuđa u pitanjima koja se tiču životne sredine Ekonomske komisije Ujedinjenih Nacija za Evropu („Arhuska konvencija“) ustanovljava jedan broj prava javnosti (pojedinaca i udruženja građana) koja se tiču životne sredine. Teret leži na Strani koja je ratifikovala Konvenciju.

⁸ Službeni glasnik RS 38/09

⁹ Službeni glasnik RS 135/2004 i 36/2009

¹⁰ Službeni glasnik RS 135/04 i 36/09

sredinu¹¹, kao i Pravilnik o postupku javnog uvida, prezentaciji i javnoj raspravi o studiji o proceni uticaja na životnu sredinu¹².

Glavne aktivnosti koje će Toplana-Šabac preduzeti pre usvajanja plana/studije/dokumenta uključuju:

- Informisanje javnosti putem medija o davanju na uvid nacrtu plana/studije/ dokumenta (tj. gde se mogu naći štampani primerci i datum i vreme kada se mogu pogledati) i pozivanje građana/organizacija da daju komentare i/ili učestvuju u javnoj raspravi. Građani i organizacije mogu zahtevati da se na njihove komentare odgovori u pisanoj formi;
- Organizovanje javne rasprave na kojoj će biti prezentovan nacrt plana/studija/dokument i na kojoj se o njemu može diskutovati (obično se održava u administrativnim prostorijama lokalne vlasti ili na nekom drugom primerenom mestu);
- Obrada komentara prikupljenih od svih interesnih grupa i revidiranje/kompletiranje nacrtu plana/studije/dokumenta, kao i izrada izveštaja o komentarima koji nisu razmatrani i obrazloženje takvog postupka;
- Podnošenje revidiranog plana/studije/dokumenta i podnošenje izveštaja nadležnom telu koje će proceniti da li su svi komentari na odgovarajući način razmotreni i obrađeni.

Aktivnosti interesnih grupa u pitanjima koja se tiču primene eksproprijacije zemljišta, od proglašenja javnog interesa do isplate naknade regulisane su Zakonom o eksproprijaciji¹³.

3.2. EBRD Uslovi za realizaciju

Projekat će poštovati Politiku zaštite životne sredine i socijalnu politiku EBRD iz 2014, kao i EBRD uslove za realizaciju (UR). Izvršena je procena da li projekat ispunjava uslove 1, 2, 3, 4, 5 i 10. Uslovi za realizaciju UR 6 (Očuvanje biodiverziteta i održivo upravljanje prirodnim resursima), UR 7 (Starosedelačko stanovništvo), UR 8 (Kulturno nasleđe) i UR 9 (Finansijski posrednici) nisu primenjivi na projekat.

Glavni UR koji se tiče konsultacija sa interesnim grupama i objavljivanja informacija jeste UR 10. Glavni zahtevi ovog UR-a koji se mogu primeniti na ovaj projekat su sledeći:

Tabela 1: EBRD UR10 Uslovi

- Prepoznavanje različitih pojedinaca ili grupa i) koji će biti, ili mogu biti obuhvaćeni projektom; ili će iz nekog razloga biti zainteresovane za projekat.
- Prepoznavanje pojedinaca ili grupa na koje bi projekat mogao različito ili nesrazmerno uticati usled njihovog nepovoljnog ili ugroženog položaja. Uvođenje, po potrebi, različitih oblika uključivanja usled različitih interesa koji mogu biti posledica starosti, pola i etničkih razlika.
- Objavljivanje relevantnih podataka interesnim grupama pogođenim projektom; informacije moraju biti pristupačne i primerene kulturnim obrascima.
- Sprovođenje sadržajnih konsultacija sa pogođenim stranama; konsultacije moraju biti inkluzivne, primerene kulturnim obrascima i moraju se voditi na jeziku lokalne zajednice.
- Uspostavljanje efikasnog žalbenog mehanizma, procesa ili procedure koji omogućava primanje žalbi i potpomaže uspešno rešavanje pritužbi i žalbi interesnih grupa.

¹¹ Službeni glasnik RS 135/2004 i 88/2010

¹² Službeni glasnik RS 69/05

¹³ Službeni glasnik RS 53/95, Službeni glasnik FRJ 16/2001 – Odluka Federalnog Ustavnog suda i Službeni glasnik RS 20/2009, 55/2013 – OUS 106/2016 – autentična interpretacija

3.3. Razlike između nacionalnih i EBRD uslova

Uslovi srpskog zakonodavstva su u velikoj meri kompatibilni sa uslovima ove međunarodne finansijske institucije (MFI), ali i pored toga, u nekoliko instanci javljaju se razlike:

Tabela 2 – Razlike između srpskih i EBRD uslova za realizaciju koji se tiču uključivanja interesnih grupa i objavljivanja informacija

Područje gde postoje razlike	Razlike
Razvijanje Plana uključivanja interesnih grupa	EBRD zahteva da se razvije Plan uključivanja interesnih grupa koji će upravljati objavljivanjem projektne dokumentacije i konsultacijama s pogodnim pojedincima i drugim interesnim grupama
Pristup uključivanju	EBRD zahteva izuzetno proaktivan pristup mišljenju javnosti o projektu i prepoznavanju i uključivanju svih interesnih grupa, nasuprot reaktivnom pristupu, tj. odgovaranju samo na pitanja/pritužbe koji su podneti, i to nakon što su podneti/postavljeni.
Ranjive grupe	EBRD zahteva da se obrati pažnja na prepoznavanje i uključivanje svih identifikovanih i postojećih ranjivih grupa.
Konsultacije za vreme akvizicije zemljišta	EBRD zahteva posvećene konsultacije sa pojedincima pogodnim akvizicijom zemljišta (uključujući korisnike zemljišta), pre i za vreme akvizicije zemljišta.
Učestalost konsultacija	Prema uslovima EBRD konsultacije sa interesnim grupama treba da budu kontinuirane tokom trajanja celog projekta, nasuprot konsultacijama koje se u najvećem broju organizovanju u fazi dobijanja dozvola.
Žalbena procedura koja se donosi na projekat	Pored nacionalnih administrativnih žalbenih procedura, EBRD zahteva uspostavljanje i sprovođenje žalbenog mehanizma posvećenog projektu (kojem sve interesne grupe, uključujući ranjive grupe, mogu lako pristupiti).

PUIG je osmišljen tako da predupredi nabrojane razlike i da se postara da svi MFI uslovi koji se tiču učešća interesnih grupa budu adekvatno ispunjeni tokom sprovođenja projekta.

4. POSTOJEĆI PROGRAMI UKLJUČIVANJA INTERESNIH GRUPA I ZAJEDNICE

4.1. Postojeći programi preduzeća Toplana-Šabac

Toplana-Šabac je uspostavila kanale komunikacije sa interesnim grupama. Detaljan opis sledi dole.

○ *Nedeljni sastanci Gradskog veća*

Gradonačelnik, predstavnici gradske vlasti i direktori javnih preduzeća (uključujući Toplanu) svakog ponedeljka se sastaju da diskutuju o svojim tekućim aktivnostima i finansijskom stanju. Diskusija obuhvata aktivnosti na tekućim infrastrukturnim projektima i eventualne potrebe za izdavanjem dozvola. Direktor Toplane takođe se sastaje sa gradonačelnikom u četiri oka.

○ *Predstavnici stambenih zgrada*

U ovom trenutku, informacije o potencijalnim izmenama komunalne infrastrukture, uključujući projekte za unapređenje energetske efikasnosti, prenose se stanarima zgrada preko izabranih predstavnika stanara. Ovi predstavnici su ili volonteri koji stanuju u zgradi, ili službenici koji se bave upravljanjem stambenim prostorom. Predstavnici takođe prenose odluke stanara Toplani, na primer da li stanari žele da učestvuju u projektu za unapređenje energetske efikasnosti.

Predstavnici stanara su primarni način prenošenja informacija između Toplane i stanara višespratnica.

○ *Dani „Otvorenih vrata”*

Od maja 2018. Toplana je pokrenula uslužni servis za građane putem kog građani mogu postavljati pitanja, pod nazivom „Otvorena vrata”. Dva puta nedeljno (utorkom i petkom) građani imaju priliku da se lično obrate informacionom centru i postavljaju pitanja o radu Toplane i računima za grejanje.

○ *Prisustvo u medijima*

Toplana je i ranije koristila reklamni prostor u lokalnim dnevnim novinama, na televiziji i internet stranicama da obavesti građane Šapca o predstojećim izmenama i projektima. Dole se može videti primer reklame u dnevnim novinama, na kojoj je prikazana ušteda ukoliko se ugrade merači potrošnje, termostatski ventili i toplotna izolacija:

Slika 1 – Prikaz cena s merama za unapređenje energetske efikasnosti objavljen u lokalnim dnevnim novinama

		ПРЕ ИЗОЛОВАЊА		ПОСЛЕ ИЗОЛОВАЊА	
Има исолацију	Има ТС вентил	Има исолацију	Има ТС вентил	Нема исолацију	Нема ТС вентил
		Нема исолацију	Нема ТС вентил	Нема исолацију	Нема ТС вентил
2018. ГОДИНА		ДИНАРА	ДИНАРА	ДИНАРА	ДИНАРА
Стан у стамбеној згради површине 55 м ² .					
Јануар		3.444,00	7.811,00	10.826,00	
Фебруар		3.663,00	8.117,00	11.297,00	
Март		3.212,00	7.553,00	10.091,00	
Април		2.292,00	3.328,00	4.320,00	
Мај		2.057,00	2.057,00	2.057,00	
Јун		2.057,00	2.057,00	2.057,00	
Јул		2.057,00	2.057,00	2.057,00	
Август		2.057,00	2.057,00	2.057,00	
Септембар		2.057,00	2.057,00	2.057,00	
Октобар		2.779,00	2.791,00	3.186,00	
Новембар		4.156,00	5.133,00	6.383,00	
Децембар		4.904,00	8.410,00	10.500,00	
УКУПНО:		34.735,00	53.428,00	66.888,00	

Рачун за грејање зависи од: квалитета зграде (термо исолација, столарија), техничких могућности за управљање потрошњом енергије (термостатски вентили), начина коришћења и навика станара и стамбене заједнице.
Зависи и од: врсте горива, ефикасности топлотног извора, исправности мреже даљинског грејања.

0 Општински сервис „One-stop-shop” (Sve na jednom mestu)

Gradsko веће је такође покренуло сервис „One-stop-shop” (Sve na jednom mestu) путем којег грађани могу постављати питања општинским секторима и градском већу. Грађани имају прилику да се лично обратe сервисном центру и постављају питања о раду локалних јавних предузећа и сектора, као и о рачунима за комуналне услуге. Питања и недомислице се затим прослеђују надлежном општинском сектору који даје одговор у року од недељу дана.

У овом тренутку не постоји формални жалбени механизам, међутим станари могу да укажу на проблеме и дају примедбе преко представника станара и за време дана „Отворених врата”. Станари су такође обавештени о овом пројекту преко својих представника на preliminarnim састанцима станара, међутим неопходно је организовати званичне састанке који ће бити документовани (видети Оделјак 6) како би се потврдило да су сви станари информисани и укључени на најбољи начин.

4.2. Planirano dodatno укључивање интересних група

Pored gorenavedenih mera, Toplana će uvesti još jedan dodatni mehanizam za укључивање заједнице:

0 Академија за изворе обновљиве енергије и енергетску ефикасност

Toplana је изразила занамање за пројекат оснивања Академије за обновљиве изворе енергије и енергетску ефикасност. С намером да се Академија отвори до краја године, Toplana жељи да осмисли један простор у Шапцу у ком би били приказани потенцијали за коришћење обновљивих извора енергије у граду, као и примери најбоље праксе из ове области. Ова иницијатива покренута је на предлог Градског већа, али Toplana ће такође учествовати у њеном спровођењу. Ова академија представљала би још један начин да се интересне групе укључе у пројекте даљинског грејања.

У овом тренутку нема планова за укључивање уско везаних за овај пројекат.

5. PREPOZNAVANJE INTERESNIH GRUPA

Cilj prepoznavanja interesnih grupa jeste identifikacija i davanje prioriteta interesnim grupama pogođenim projektom radi konsultacija. Prepoznavanje interesnih grupa je neprekidan proces i stoga će se identifikacija najznačajnijih interesnih grupa nastaviti u svim fazama projekta. Sistematičan pristup, zasnovan na područjima uticaja projekta, koristi se za mapiranje interesnih grupa. U ovom pristupu, mapiranjem zona društvenog uticaja identifikuju se interesne grupe prema pogođenom području.

Kao rezultat mapiranja interesnih grupa, interesne grupe pogođene ovim projektom podeljene su u dve glavne kategorije:

- a) Primarne interesne grupe su pojedinci i grupe direktno pogođene projektom; i
- b) Sekundarne interesne grupe u koje spadaju strane koje utiču na projekat, ali nisu njime direktno pogođene.

Najznačajnije identifikovane interesne grupe predstavljene su u Tabeli 3.

Tabela 3: Najznačajnije identifikovane interesne grupe i načini uključivanja

Kategorija interesne grupe	Tip	Naziv	Uticaj
Primarne	Deoničari projekta / Interne interesne grupe	Toplana-Šabac (Javno komunalno preduzeće za proizvodnju i snabdevanje toplotnom energijom)	Ova grupa će direktno uticati na projekat kroz proces donošenja odluka.
	Zajednice & Preduzeća	Lokalna preduzeća i stanari (uključujući ranjive grupe, tj. žene, penzionere, ratne veterane i sva druga pravna i fizička lica i preduzeća) smešteni u zgradama direktno pogođenim projektom za unapređenje energetske efikasnosti u Šapcu.	Zajednice i preduzeća smeštena u zgradama mogu biti pogođeni usled privremenog gubitka prilaza garažama i pojedinim ulazima/izlazima.
Sekundarne	Zajmodavac	Evropska banka za obnovu i razvoj	Ova organizacija će obezbediti zajam za izvođenje projekta, uz postavljanje određenih uslova koji se tiču zaštite životne sredine, socijalnih pitanja i tehničkih zahteva.
	Tela koja izdaju dozvole, lokalne vladine agencije	Šabačko Gradsko veće	Ova grupa će direktno uticati na projekta kroz odobravanje i izdavanje dozvola i primenu novih regulativa i propisa.

	Predstavnici stanara	Izabrani stanari (volonteri) ili službena lica (plaćena) koja upravljaju stambenim jedinicama i regulišu troškove zajedničkih komunalnih usluga u zgradama.	Obaveštavanje stanara i prenošenje odluka stanara javnim komunalnim preduzećima.
	NVO-i	U ovoj fazi, nema aktivnih relevantnih NVO-ova koje učestvuju u projektu.	
	Izvođači/Dobavljači	Izvođači radova i dobavljači opreme za Projekat unapređenja energetske efikasnosti u šabačkim stambenim zgradama.	Ova grupa će direktno učestvovati u sprovođenju projekta.
	Nadzorni inženjer	Inženjer-konsultant iz EBRD-a.	Nadgleda i rukovodi sprovođenjem planova za upravljanje zaštitom životne sredine koje su izradili Toplana i izvođači radova.

5.1. Ranjive grupe

Tokom procesa prepoznavanja interesnih grupa ispitano je da li postoje pogođene grupe koje bi mogle biti ranjivije na trenutne i potencijalne uticaje projekta.

Tokom procene i pripremanja ovog PUIG-a, ispitano je da li postoje neke grupe na koje će projekat drugačije uticati usled njihovog pola, starosti, religijskih uverenja, fizičkog ili mentalnog invaliditeta ili nekih drugih atributa. Procenom je utvrđeno da ne postoje ranjive grupe na koje će projekat uticati, i koje bi zahtevale drugačiju vrstu uključivanja i kanala komunikacije.

Može se desiti da Toplana-Šabac prepozna ranjive grupe tokom sprovođenja projekta, i u tom slučaju ove grupe će biti uvrštene u PUIG i biće uspostavljeni primereni načini komunikacije s njima.

6. PROGRAM UKLJUČIVANJA INTERESNIH GRUPA

6.1. Objavljivanje podataka

Vrsta podataka koji se objavljuju i posebne metode komunikacije koje će se koristiti za ovaj projekat sumirane su u Programu uključivanja interesnih grupa u Tabeli 4 dole. Cilj eksterne komunikacije jeste da omogući da pogođeni pojedinci i druge relevantne interesne grupe budu neprekidno uključeni u projekat, kao i da budu informisani o trenutnim aktivnostima, radovima, razvoju i sprovođenju projekta. Informacije koje se objavljuju u javnosti definisane su Politikom informisanja javnosti EBRD, UR 10, i srpskim zakonodavstvom.

PUIG je živ dokument koji će se na godišnjem nivou po potrebi revidirati i ažurirati kako bi se unele izmene koje se tiču uključivanja interesnih grupa nastale usled razvoja projekta i uvrštavanja novih interesnih grupa, ako ih bude. Može doći i do izmena u informacijama koje se objavljuju, ukoliko bude izmena u samom dizajnu projekta, rasporedu aktivnosti, ili području uticaja projekta. Eksterne i interne metode komunikacije preko kojih se informacije objavljuju, identifikovane u Tabeli 4, nisu isključive i Toplana-Šabac se može odlučiti da objavi dodatne informacije na zahtev interesnih grupa.

Toplana-Šabac je odgovorna za internu i eksternu komunikaciju koja se tiče tekućih i budućih projekata i biće glavni kontakt za pogođene pojedince. Svi dokumenti i komunikacija koja se tiče projekta biće dostupna na engleskom i srpskom jeziku.

6.2. Program uključivanja interesnih grupa

Predviđen program javnih konsultacija i objavljivanja informacija predstavljen je niže. Ovaj program obuhvata konsultacije i aktivnosti koje odmah treba preduzeti kako bi se rešili postojeći upiti i primedbe interesnih grupa, kao i redovne konsultacije i objavljivanje informacija tokom trajanja projekta.

Kontakt informacije za ovaj projekat:

Javno komunalno preduzeće „Toplana-Šabac”, šabačka kompanija za daljinsko grejanje

Slobodan Jerotić, generalni direktor

Adresa - Đure Jakšića 1, Šabac, Srbija

Broj telefona: - +381(0)15342975

Imejl - slobodan.jerotic@sabac.org

Toplana-Šabac će prikupiti sve komentare i povratne informacije koje se tiču ovog projekta i dokumentovati ih. Pored toga, vodiće se zapisnik na svakom sastanku (zvaničnom i nezvaničnom) koji će sadržati i potpise svih prisutnih.

Svi primljeni komentari biće razmotreni u skladu sa najboljom svetskom praksom navedenom u poglavlju „EBRD Uslovi realizacije” u Odeljku 3. Sva komunikacija biće razmotrena kako bi se procenilo da li je moguće sprovesti izmene u skladu sa zahtevom, i svaki sagovornik biće obavešten o ishodu.

Slede detalji budućeg Programa uključivanja interesnih grupa u Tabeli 4 dole:

Tabela 4 : Budući program za uključivanje interesnih grupa

Interesne grupe	Metod komunikacije	Informacije koje se objavljuju	Vremenski okvir
○ Predstavnici pogođenih zgrada (volonteri ili službena lica)	○ Sastanci sa Toplanom-Šabac	○ Ilustracije novih mera energetske efikasnosti i statistički podaci o uštedi energije ○ Raspored radova za svaku zgradu zasebno ○ Privremeno ograničen pristup i mere koje će izvođač preduzeti da ublaži remećenje mira tokom radova	○ Pre izgradnje / za vreme izgradnje / za vreme radova
○ Stanari pogođenih zgrada	○ Sastanci sa predstavnikom stanara radi objavljivanja informacija o projektu ○ Kontinuirano korišćenje dana „Otvorenih vrata” u Toplani-Šabac	○ Ilustracije sa primerima novih mera energetske efikasnosti i statistički podaci o uštedi energije ○ Raspored radova za svaku zgradu zasebno ○ Privremeno ograničen pristup i mere koje će izvođač preduzeti da ublaži remećenje mira tokom radova	○ Pre izgradnje / za vreme izgradnje / za vreme radova
○ Vlasnici preduzeća u pogođenim zgradama	○ Sastanci pogođenih vlasnika sa Toplanom- Šabac ○ Sastanci sa predstavnikom stanara radi objavljivanja informacija o projektu ○ Kontinuirano korišćenje dana „Otvorenih vrata” u Toplani-Šabac	○ Ilustracije sa primerima planiranih novih mera energetske efikasnosti i statistički podaci o uštedi energije ○ Raspored radova za svaku zgradu zasebno ○ Privremeno ograničen pristup i mere koje će izvođač preduzeti da ublaži remećenje mira tokom radova	○ Pre izgradnje / za vreme izgradnje / za vreme radova
○ Lokalne službe za hitnu pomoć –	○ Korespondencija kojoj sledi poseta lokalitetu	○ Detalji dizajna, uključujući Fazu izgradnje	○ Pre izgradnje /

Interesne grupe	Metod komunikacije	Informacije koje se objavljuju	Vremenski okvir
Naročito vatrogasna služba		Plan zaštite životne sredine, zdravlja i bezbednosti, plan reagovanja u hitnim situacijama i izveštaj o protivpožarnoj zaštiti koji podnosi projektant na ocenu	Za vreme građevinskih radova
○ Šabačko Gradsko veće	○ Nedeljni sastanci	○ Izveštavanje o sprovođenju projekta i nadgledanju radova	○ Pre građevinskih radova / za vreme građevinskih radova

Kao rezime tabele, tri ključna metoda komunikacije za ispunjavanje ovog programa su:

Sastanci sa predstavnicima stanara

- Spisak predstavnika svih izabranih zgrada mora biti potpun pre početka građevinskih radova, pri čemu se mora znati koji predstavnik je stanar, a koji plaćeno službeno lice. Spisak ovih pojedinaca nalaziće se u dodatku Plana za uključivanje interesnih grupa, i nastaviće da služi kao glavno sredstvo komunikacije između stanara i Toplana. Svi službenici angažovani za ovaj posao moraju imati sporazum koji su potpisala sva domaćinstva koja će zastupati.
- Planirane mere i projektne aktivnosti biće objašnjene preko predstavnika. Predstavnicima treba da se sastaju sa Toplanom, i zasebno sa stanarima na nedeljnom nivou. Za vreme sastanaka moraju se voditi zvanični zapisnici i prikupiti potpisi prisutnih.
- Ukoliko stanari zgrada žele da se otpočne sa projektom, sporazume u pisanom obliku moraju potpisati svi stanari.
- Tokom sastanaka stanarima treba predočiti da će pristup zgradama za osobe sa invaliditetom biti održavan tokom čitavog perioda izvođenja građevinskih radova. Dalje, ukoliko se prepoznaju problemi koji se tiču bilo koje od ranjivih grupa, o tim problemima se mora obavestiti Toplana kako bi se razmotrili i kako bi se za njih pronašlo rešenje.

Konsultacije sa vlasnicima preduzeća

- Konsultacije sa vlasnicima preduzeća čije se prostorije nalaze u stambenim zgradama vodiće se zasebno kako bi se osiguralo da planirani radovi i skele ne sprečavaju obavljanje određenih poslovnih aktivnosti. (npr. u prodavnicama robe široke potrošnje).

Dani „Otvorenih vrata”

- Dane Otvorenih vrata organizovaće Toplana-Šabac kako bi stanari mogli da se obrate predstavnicima Toplana direktno i postave im pitanja koja se tiču projekta.

Molimo da imate na umu da će interakcija između Toplane-Šabac i izvođača radova i nadzornog inženjera biti propisana njihovim obimom radova koji će biti sastavni deo njihovih pojedinačnih ugovora. To će uključivati redovnu, svakodnevnu komunikaciju između sve tri strane.

7. MEHANIZAM IZVEŠTAVANJA I ŽALBENA PROCEDURA

7.1. Mehanizam kontrole, izveštavanja i povratnih informacija

Toplana-Šabac će nadgledati komunikacione kanale kao što su mediji, sastanci u četiri oka, i periodični sastanci i pružati povratne informacije kad god je to potrebno. Sanduče za predloge i žalbe biće dostupno svim interesnim grupama koje učestvuju u javnim konsultacijama, takođe će biti dostupno na internetu, i biće omogućeno kontaktiranje sa Toplanom putem kontakt informacija navedenih u ovom PUIG-u.

Sve podnete pritužbe i sugestije biće zavedene u dnevnik žalbi. Zatim će biti poslate višem rukovodstvu na dalje razmatranje.

Kako bi se pratilo sprovođenje PUIG-a i funkcionisanje žalbenog mehanizma, Toplana će biti u obavezi da potvrdi EBRD-u, pre početka građevinskih radova, da su sve planirane mere preduzete i da žalbena procedura funkcioniše. To uključuje i objavljivanje dokumenata na javnim raspravama, objavljivanje informacija i sve ostale mere uključivanja interesnih grupa preduzete kao deo PUIG-a. U skladu sa podnošenjem Godišnjeg izveštaja o zaštiti životne sredine i socijalnim pitanjima, EBRD će takođe vršiti godišnju procenu sprovođenja PUIG-a (nakon sprovođenja mera za energetska efikasnost).

7.2. Žalbena procedura

Sve pritužbe i komentari mogu se podneti Toplani-Šabac usmeno ili pismenim putem, ili putem formulara za žalbe. Formular za žalbe biće dostupan na veb-sajtu preduzeća, i u 40 stambenih zgrada kad otpočinu građevinski radovi, uz opis funkcionisanja žalbene procedure.

7.3. Rešenje žalbe

Žalbe se mogu podneti ili na licu mesta ili onlajn putem odgovarajućeg formulara. Ukoliko se žalba podnosi na licu mesta, to se može učiniti ili direktno predstavnicima stanara koji će žalbu preneti Toplani-Šabac, ili popunjavanjem formulara (identičnog onlajn formularu) koji se ubacuje u sanduče za žalbe u prostorijama Toplane-Šabac, koje će se svakodnevno proveravati. Formular će biti dostupan u prostorijama preduzeća i na internetu, i uključivaće sledeće podatke:

- Ime i prezime – i opciju da se žalba podnese anonimno
- Kontakt podaci – i opciju da se žalba podnese anonimno
- Odabir jezika komunikacije
- Opis žalbe
- Datum žalbe
- Predlog rešenja

Direktor je lice odgovorno za dokumentovanje i unošenje u bazu podataka svih žalbi uložениh na licu mesta – žalbe podnete putem interneta unosiće se u bazu podataka automatski. Na taj način će se sprovoditi žalbeni mehanizam.

Sve žalbe se primaju na sledeći način:

- Prijem se potvrđuje odmah – ukoliko se žalba uloži lično;
- Prijem se potvrđuje u roku od 3 radna dana ukoliko žalba pristigne poštom ili elektronskim putem;

- Žalbe se unose u onlajn bazu podataka (uključujući ime i prezime, kontakt podatke (ako nisu podnete anonimno), datum prijema, detaljan opis žalbe, lice odgovorno za rešavanje, preduzete mere, i datum rešenja;
- Odgovor se šalje najkasnije u roku od 30 radnih dana;
- U slučaju anonimne žalbe, odgovor će u štampanoj formi biti postavljen na informacione table lokalnih vlasti, i fizički i na internetu, kako bi lice koje je podnelo žalbu moglo da dobije povratnu informaciju i pročita odgovor.

Fizička lica mogu zahtevati da se njihovo ime ne otkriva, ali ovaj mehanizam ne ograničava pravo interesnih grupa da žalbe ulažu drugim zakonskim putem.

7.4. Uloge i odgovornost

Slobodan Jerotić, generalni direktor Toplane-Šabac, biće lice uopšteno odgovorno za konsultacije i proces objavljivanja informacija, uključujući organizaciju konsultacija, komunikaciju sa identifikovanim interesnim grupama, prikupljanje i obradu predloga/pritužbi, i odgovaranje na predloge i pritužbe. U zavisnosti od prirode predloga/pritužbe, pojedini predlozi i pritužbe biće prosleđeni osobama nadležnim za davanje odgovora.

Ime: **Slobodan Jerotić**

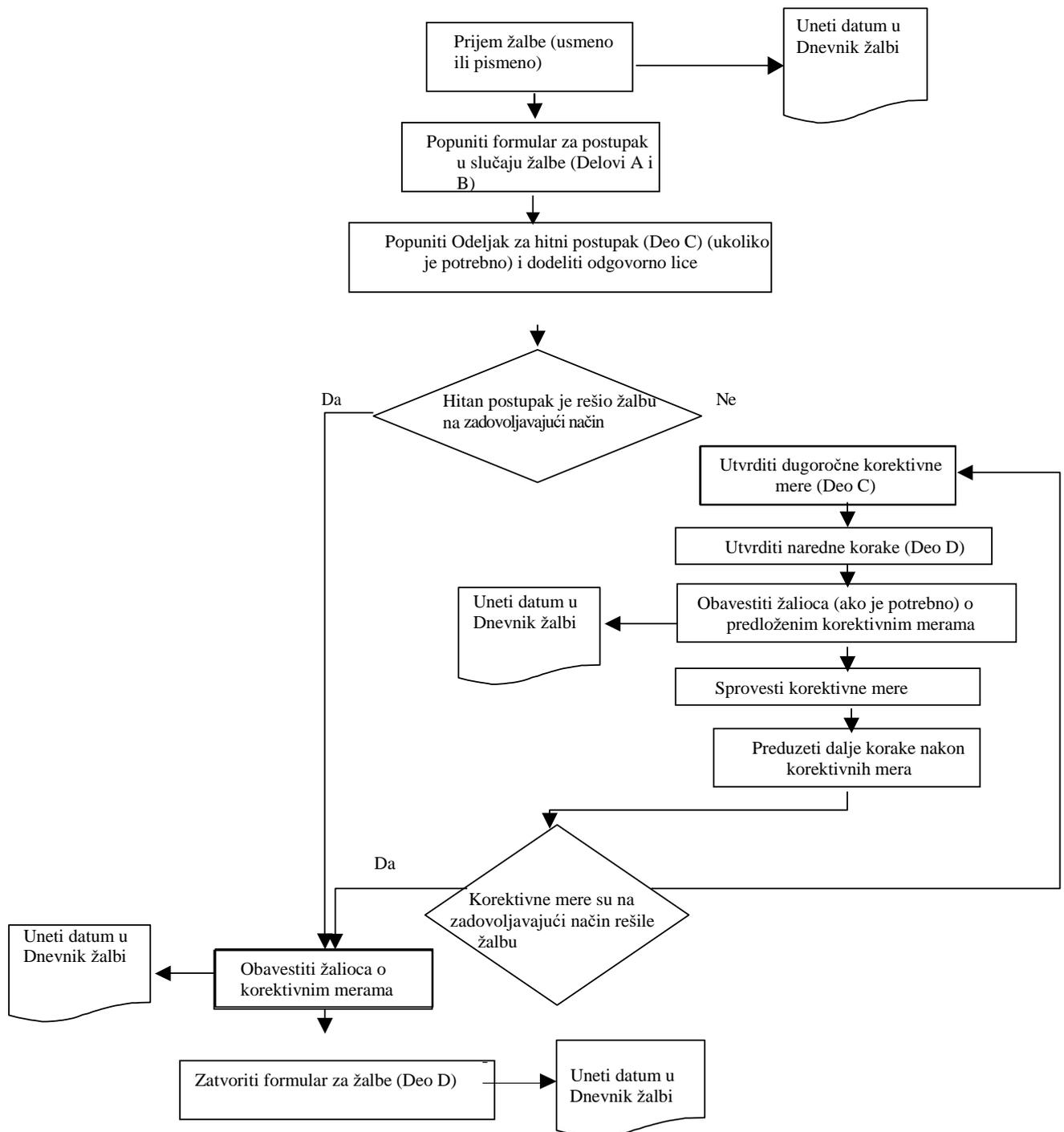
Zvanje: **generalni direktor, Toplana-Šabac**

Broj telefona: **+381(0)15342975**

Imejl: slobodan.jerotic@sabac.org

Nadzorni inženjer i izvođači radova će pomoći u sprovođenju ovog Plana uključivanja interesnih grupa i žalbenog procesa prosleđivanjem žalbi Toplani-Šabac na razmatranje. Sve žalbe koje prime nadzorni inženjer ili izvođači radova biće dokumentovane na licu mesta i prosleđene Slobodanu Jerotiću. Ova procedura biće propisana tenderskom dokumentacijom i Pravilnikom o radu za nadzornog inženjera i izvođače radova.

DODATAK I – Žalbena procedura i formular za žalbe

Formular za žalbe građana

Referentni br:	
Ime i prezime	
Napomena: <i>ako želite, žalbu možete uložiti anonimno, takođe možete zahtevati da se Vaš identitet ne otkriva trećim licima bez Vašeg pristanka.</i>	☐ Želim da uložim žalbu anonimno ☐ Zahtevam da se moj identitet ne otkriva bez mog pristanka
Kontakt informacije Molimo označite način na koji želite da se s vama kontaktira (poštom, telefonom, imejlom).	☐ Poštom: Molimo Vas upišite adresu za prijem pošte: _____ _____ ☐ Telefonom: _____ ☐ Imejlom: _____
Jezik Molimo označite na kom jeziku želite da se vodi komunikacija.	☐ Srpski ☐ Engleski ☐ Drugi
Opis incidenta ili pritužbe: Šta se desilo? Gde se desilo? Kome se desilo? Koje su posledice navedenog problema ?	
Datum incidenta/pritužbe	
	☐ Incident/pritužba se desio jednom (datum _____) ☐ Incident/pritužba se desio više puta (koliko puta? ___) ☐ Incident/pritužba se dešava neprekidno (problem je u toku)
Na koji način biste želeli da se problem reši?	

Molim vas prosledite ovaj formular na sledeću adresu:

JKP „Toplana-Šabac”, šabačka kompanija za daljinsko grejanje, Slobodan Jerotić, generalni direktor
 Adresa - Đure Jakšića 1, Šabac, Srbija
 Broj telefona - +381(0)15342975
 Imejl - slobodan.jerotic@sabac.org

DODATAK II – Spisak zgrada

Adresa stambene zgrade	Godina izgradnje	Visina zgrade	Spratnost	Broj stambenih jedinica	Ukupna površina spoljnih zidova
Dr Andre Jovanovića br. 2	1971	18,84	7	69	2.223,61
Dr Andre Jovanovića br. 4	1971	18,84	7	69	2.223,61
Dr Andre Jovanovića br. 6	1971	18,84	7	69	2.223,61
Car Dušana br. 48	1990	21,80	8	32	1.774,52
Kralja Dragutina br. 1, 3 i 5	1980	30,54	10, 9, 8	87	5.298,91
Kralja Dragutina br. 4 i 6	1974	18,60	7	42	2.517,00
Kralja Dragutina br. 7, 9 i 11	1975	18,42	7	78	2.716,36
Kneza Miloša br. 1, 3 i 5	1980	30,54	10, 9, 8	95	5.298,91
Kneza Miloša br. 4	1970	18,40	7	49	2.819,00
Kneza Miloša br. 6, 8 i 10	1972	30,54	10, 9, 8	81	5.298,91
Kneza Lazara br. 2	1977	37,10	14	94	3.797,56
Kneza Lazara br. 3 i 5	1973	20,56	7	66	2.577,00
Kneza Lazara br. 4	1974	25,30	9	93	5.075,78
Kneza Lazara br. 6	1975	37,45	14	74	4.367,96
Kneza Lazara br. 7 i 9 Kralja Dragutina br. 2	1972	19,93	7	71	2.705,02
Kneza Lazara br. 8	1975	37,45	14	74	4.367,96
Kneza Lazara br. 11 i 13	1977	41,13	15	117	6.411,02
Kralja Petra I br. 2	1974	21,41	7	24	2.270,78
Kralja Petra I br. 5 i 7	1975	27,70	9	60	2.970,12
Kralja Petra I br. 8	1974	26,90	9	40	2.326,11
Kralja Petra I br. 9	1975	27,70	9	60	1.435,00
Kralja Petra I br. 10	1974	41,10	15	63	3.986,10
Kralja Petra I br. 14	1974	26,90	9	40	2.375,34
Kralja Petra I br. 16 i 18	1974	21,41	7	48	2.763,85
Kraljice Marije br. 1	1989	16,70	5	9	675,63
Kraljice Marije br. 2	1999	16,80	7	30	1.809,00
Kraljice Marije br. 13	1989	18,01	5	34	1.458,23